

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Mokobodach
według stanu na 31.12.2022 roku**

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Mokobodach

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Bank BPS S.A.	535.225,00 zł	Bank Zrzeszający	NIE
Spółdzielnia SSOZ	5.000,00 zł	SOI	NIE

Informacja ujawniana na podstawie art. 111b Ustawy Prawo bankowe o przedsiębiorcach, którzy uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową w Banku Spółdzielczym w Mokobodach to Przedsiębiorstwo Technik Komputerowych „Record” S.C.

II. Cele strategiczne oraz zasady zarządzania ryzykiem istotnym

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Mokobodach związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w Banku Spółdzielczym w Mokobodach jest **ryzyko kredytowe** w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP). Poniżej przedstawiono zidentyfikowane w Banku ryzyka istotne z wyznaczonymi limitami strategicznymi, oraz przyjętymi celami strategicznymi. Na stronie internetowej Banku opublikowano również „Strategię zarządzania ryzykiem”, w której opisano zasady zarządzania ryzykiem istotnym w Banku Spółdzielczym w Mokobodach.

1. Ryzyko kredytowe i koncentracji

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i koncentracji jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Bank dzieli je na dwie kategorie: ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Strategiczne limity tolerancji /założony apetyt na ryzyko:

Rodzaj ryzyka	Miara tolerancji na ryzyko	Poziom limitu tolerancji	Częstotliwość monitoringu
1.ryzyko kredytowe	Kredyty i pożyczki zagrożone - wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki - wg wartości nominalnej [%]	max. 7,5%	miesięczna
1.a ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych	Detaliczne ekspozycje kredytowe zagrożone – wg wartości nominalnej / detaliczne ekspozycje kredytowe ogółem – wg wartości nominalnej	max. 5%	miesięczna
1.b ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie	Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkaniowych – zagrożone – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max. 2,5%	miesięczna
	Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach komercyjnych – zagrożone – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	Max. 5%	miesięczna
2.ryzyko koncentracji	Suma dużych (ekspozycji) zaangażowań Banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, równe lub przekraczające 10% kapitału Tier I Banku w stosunku do kapitału Tier I Banku	Max. 180%	miesięczna

2. Ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności:

- ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,

- w zakresie ryzyka braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie / dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,

- w zakresie części ryzyka operacyjnego będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko operacyjne wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Definicja miary	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Limit straty rzeczywistej	Straty rzeczywiste z tytułu ryzyka operacyjnego / wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego (Filar I) gdzie: straty rzeczywiste – skumulowane wartości strat z tytułu wystąpienia zdarzeń rzeczywistych, analizowane i badane za okres ostatnich 12 m-cy	kwartalna	max 10%

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko braku zgodności wyrażony jest poprzez.

Miara tolerancji na ryzyko	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Liczba zdarzeń ryzyka braku zgodności zaewidencjonowanych w Rejestrze ryzyka braku zgodności zdarzeń ocenionych na wysokim poziomie	kwartalna	max 2 szt.

3. Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko stopy procentowej wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Definicja miary	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Zmiana wartości ekonomicznej kapitału – zmiana wyceny bieżącej aktywów i pasywów oprowadowanych na skutek zmian stóp procentowych w ramach sześciu testów scenariuszowych (nadzorczy test wartości odstających)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału (badanie wpływu zmian stóp procentowych w ramach testów scenariuszowych na wartość ekonomiczną kapitału, zgodnie z metodyką przyjętą w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej).	miesięczna	max 15% kapitału podstawowego Tier I

4. Ryzyko płynności

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności / stałego i rosnącego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko płynności wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Poziom limitu tolerancji	Częstotliwość monitoringu
Wskaźnik pokrycia wpływów netto LCR	min 105%	dzienna

5. Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego)

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko biznesowe wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Definicja miary	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Wskaźnik C/I	Koszty działania banku z amortyzacją / Wynik z	miesięczna	Max. 60%

	działalności bankowej powiększony o wynik z pozostałej działalności operacyjnej		
--	---	--	--

6. Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności)

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko kapitałowe wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Łączny współczynnik kapitałowy	miesięczna	$\geq 13,50\%$

7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Wskaźnik dźwigni	miesięczna	min 10%

8. Ryzyko reputacji

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem reputacji jest budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska.

Strategiczny limit tolerancji / założony apetyt na ryzyko reputacji wyrażony jest poprzez:

Miara tolerancji na ryzyko	Częstotliwość monitoringu	Poziom limitu tolerancji
Liczba negatywnych publikacji w lokalnych mediach	Kwartalnie	Max 3

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	207.300,00 zł
2	Zyski zatrzymane	0,00 zł
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	8.888.786,74 zł
4	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00 zł
5	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00 zł
6	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00 zł
7	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	9.096.086,74 zł
8	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0,00 zł
9	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0,00 zł
10	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 2.115,69 zł
11	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 2.115,69
12	Kapitał podstawowy Tier I	9.093.971,05 zł
13	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00 zł
14	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	9.093.971,05 zł
15	Kapitał Tier II	0,00 zł
16	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	9.093.971,05 zł
17	Aktywa ważone ryzykiem razem	29.348.966,53
18	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,99%
19	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,99%

20	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,99%
----	---	--------

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Dążąc do tego celu w procesie ICAAP realizowane są następujące działania:

1. identyfikacja rodzajów ryzyka występujących w Banku;
2. wyodrębnienie ryzyka istotnego spośród zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, o których mowa w pkt 1;
3. pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na rodzaje ryzyka uznane za istotne;
4. agregacja kapitału wewnętrznego;
5. monitorowanie i raportowanie kapitałowe;
6. zarządzanie adekwatnością kapitałową.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 42%.

Na 31.12.2022 relacja ta wynosiła 25,82%.

W 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	182	15
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4	0
ekspozycje wobec instytucji	10	1
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	12.317	985
ekspozycje detaliczne	10.925	874
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0	0
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	0
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	1.054	84
inne pozycje	625	50
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		2.009

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	2.009
• operacyjne	339
RAZEM	2.348

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Na dzień 31.12.2022 roku w Banku należności zagrożone nie występują. Wszystkie ekspozycje kredytowe zaliczane są do kategorii „normalne”.

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	a	b	C		d	E	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			W tym ekspozycje dotknięte utrata wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania						
1	Kredyty i zaliczki	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-

6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Łącznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Legenda:

	poła, których wypełnianie jest obowiązkowe
	poła, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	B	c	d	e	f	g	H	i	j	K	l
		Wartość bilansowa brutto											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	30.371	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

5	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2.579	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	W tym MŚP	2.579	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Gospodarstwa domowe	27.792	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Dłużne papiery wartościowe	17.501	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Banki centralne	16.987	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Instytucje kredytowe	514	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

13	Inne instytucje finansowe		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Łącznie		47.872	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw					Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane		Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	30.371			-			-			-				-
2	Banki centralne	-			-			-			-				-
3	Instytucje rządowe	-			-			-			-				-

4	Institucje kredytowe	-			-			-						-
5	Inne instytucje finansowe	-			-			-						-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2.579			-			-						-
7	W tym MŚP	2.579			-			-						-
8	Gospodarstwa domowe	27.792			-			-						-
9	Dłużne papiery wartościowe	17.501			-			-						-
10	Banki centralne	16.987			-			-						-

1 1	Instytucje rządowe	-			-			-							
1 2	Instytucje kredytowe	514			-			-							
1 3	Inne instytucje finansowe	-			-			-							
1 4	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-			-			-							
1 5	Ekspozycje pozabilansowe	-			-			-							
1 6	Banki centralne				-			-							
1 7	Instytucje rządowe				-			-							

18	Instytucje kredytowe				-			-							
19	Inne instytucje finansowe				-			-							
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe				-			-							
21	Gospodarstwa domowe				-			-							
22	Łącznie	47.872			-			-					-	-	-

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	-	-
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	-	-
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	-	-
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	-	-
7	<i>Pozostałe</i>	-	-
8	Łącznie	-	-

VI. Polityka wynagradzania

Polityka wynagradzania opublikowana jest na stronie internetowej Banku razem z oceną jej stosowania.

VII. Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- utrzymanie płynności Banku na poziomie adekwatnym do rozmiarów i rodzaju prowadzonej działalności Banku.
- utrzymanie profilu ryzyka płynności w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą.
- finansowanie długoterminowych należności Banku stabilną częścią bazy depozytowej.
- zarządzanie płynnością Banku w sposób pozwalający w ramach założeń i limitów maksymalizować zyski z posiadanych aktywów, przy równoczesnym minimalizowaniu kosztów związanych z utrzymywaniem płynności.
- optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 85% zobowiązań Banku. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia BPS oraz Uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony Zrzeszenia. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych,

- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony Zrzeszenia realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową Bank lokuje w bony pieniężne emitowane przez NBP oraz w depozyty w Banku Zrzeszającym.

Na dzień 31.12.2022r. Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne wskaźniki płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	16.715,56

Wskaźniki wynikające z Rozporządzenia CRR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Wskaźnik LCR	512%	min. 105%
Wskaźnik NSFR	161%	min. 105%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR, który jest przyjętym limitem strategicznym dla ryzyka płynności w Banku, na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	17.927	14.264	20.930	21.026
Wypływy środków pieniężnych netto	6.160	5.829	7.528	6.258
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	1.098	2.355	2.117	2.152
Wskaźnik LCR	354%	411%	387%	512%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
----------------------------	----------------------	---------------------------	---------------------------

Luka	481	119	1.375
Luka skumulowana	19.278	19.396	20.771
Wskaźnik płynności	3,61	1,09	4,17
Wskaźnik płynności skumulowany	2,82	2,64	2,69

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
Limit debetowy w Banku Zrzeszającym	549	w ciągu 1 dnia
Limit lokacyjny w Banku Zrzeszającym	2.501	w ciągu 1 dnia

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- funkcjonowanie w Spółdzielczym Systemie Ochrony Zrzeszania, który zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową,
- utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,

- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczenia poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowania na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- przyrost depozytów,
- wydłużenie terminów wymagalności zobowiązań,
- nowe emisje instrumentów dłużnych krótko- i długoterminowych,
- transfery funduszy wewnątrz grupy, nowe emisje kapitałowe lub sprzedaż linii biznesowych,
- sekurytyzację aktywów,
- sprzedaż lub transakcje repo nieobciążonych, wysoce płynnych aktywów,
- ciągnięcie przyznaných linii finansowania,
- kredyt lombardowy z banku centralnego.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością dzienną lub miesięczną, które przedstawiane są Radzie Nadzorczej przy okazji jej posiedzeń.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- źródła finansowania działalności Banku (wg pierwotnych terminów wymagalności),
- zaangażowanie środków oraz aktywa płynne (wg pierwotnych terminów zapadalności),
- analizę zrywalności depozytów oraz przedterminowej spłaty kredytów,
- analizę największych deponentów w bazie depozytowej Banku,
- analizę dużych depozytów,
- analizę depozytów osób wewnętrznych,
- analizę depozytów terminowych z negocjowanym oprocentowaniem,
- analizę depozytów niegwarantowanych przez BFG,
- analizę stabilności bazy depozytowej (wskaźniki osadu),
- analizę wskaźnikową ryzyka płynności i finansowania Banku, wraz z oceną przestrzegania limitów ostrożnościowych,
- urealnione zestawienie płynności Banku,
- prognozę kształtowania się podstawowych wartości wpływających na płynność finansową Banku,
- analiza wewnętrznych cen transferowych (FTP),
- testy warunków skrajnych.

VIII. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy wskaźnik dźwigni finansowej obliczony jako wartość procentowa kapitału Tier I do całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych udzielonych. W aktywach Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, a wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej.

1. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe	60.708.568,41
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	2.115,69
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)	60.706.452,72
Pozycje pozabilansowe		
4	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	1.576.563,72
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
5	Kapitał Tier I	9.093.568,41
6	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	62.283.016,44

Wskaźnik dźwigni		
7	Wskaźnik dźwigni	14,60%

2. Informacje jakościowe

Zgodnie z definicją zawartą w Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mokobodach ryzyko nadmiernej dźwigni oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia nieplanowanych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogących przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów. Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej w Banku zaliczane jest do grupy ryzyk istotnych ze względu na możliwość potencjalnego wzrostu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej spowodowanego obniżeniem funduszy własnych banku w związku ze spodziewanymi, lub zrealizowanymi stratami; obowiązek zarządzania tym ryzykiem i obliczania wskaźnika dźwigni wynika z Rozporządzenia CRR, a także Ustawy Prawo bankowe.

Zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania ryzykiem. W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.

IX. Rekomendacja M

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.

W ty. zł

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto
1. Oszustwa zewnętrzne,	0,00 zł
2. Oszustwa wewnętrzne,	0,00 zł
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,	0,00 zł

4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,	0,00 zł
5. Uszkodzenia aktywów,	0,00 zł
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,	4.547,88 zł
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	0,00 zł

Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat:

Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku:
Bank nie odnotował znaczących zdarzeń operacyjnych w 2022r.

X. Kontrola wewnętrzna

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System Kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje:

1. funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku, w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje wszystkie komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
2. Stanowisko ds. zgodności/IOD – mające za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, standardami rynkowymi oraz przedstawienia raportów w tym zakresie;
3. niezależną komórkę audytu wewnętrznego realizowaną przez Spółdzielnię SSOZ, mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

2. Na drugą linię obrony składają się:
 - a. zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach, niezależnych od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie;
 - b. działalność stanowiska ds. zgodności odpowiedzialnego za koordynowanie procesu zapewniania zgodności oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony – Stanowisko ds. zgodności/IOD:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Mokobody, dn. 29.06.2023r.

Sporządził: Paweł Zawadzki